

POVĚST O HŘEBĚNÁČI

Smavou cestou projížděl směrem na Sloup pánšský
bojár osmačený hraběcí korunbou. Jel jen pomalu.
Vždyť v bojár seděla sama paní hraběnka, která vesla
stojně vsázenou věc, když ji po cestě tak pečlivě hlídala.
Tajomný kufr byl zabalený do vsázní brokatové lásky.

Vidle hraběnky seděla starostlivá venkovská žena.
Bojár zatím vyjel z cesty a oči se dali do rychlého blusu.
V údolí před větším stavením bojár zastavil a sluhovi
seskočil z košíku. Jeden z nich dvorně otevřel dveře
bojárně a druhý pomáhal hraběnce z povozu.
Tu také vyběhl z bojáru se stavení muž v
mouchovířkách a s placatou čepicí na hlavě.

Byl to pán otec z místního mlýna. Když se
napřel paní hraběnce křehký poklonil, nahlas přivítal
lásky její hamarátku. Byla to panimáma z
mlýna, jeho žena. Všichni pak šli na stavení.

Mlýnářka odvedla vsázného hosta do pokojů.
Tam se hraběnka nejednou věnovala tajnému
rozvádění, které postavila na štít a pak už
jenom rozdělávala obal. Byla v ní socha Panny Marie
a smí vycházela svatozář. Dělovatý mlýnář a mlýnářka
pohleli a nahlas se modlili. Točla se modlit i
hraběnka. Vždyť z této sošky přepisovali čelné zářky.
Jediny zůstalo neporušená, když klášter vyhořel.
Chránila celý kraj.

V té době velmi těžce onemocněla mlýnářova
dcerka. Ani lékaři z dalekých zemí jí nedokázali
pomoci.

Jednoho dne se mlynář dozvěděl o sáse a poprosil hraběnku, aby mu ji půjčila. Celé měsíce se dcerka modlila a prosila o své sestrovičky, aby se jí vrátil zrak a sluch. Jedného rána přiblížila svůj h. plamenu svíce která stála u sásky a vyhráhlo bolesti i radosti, protože uviděla světlo a slyšela svůj hlas.

Do mlýna se sáski sjížděl spousty pouštníků, mlynář posíl hraběnku, aby sásku nechala v baplicích, kterou ji postavil.

To se však nelíbilo čertovi, proto se rozhodl uvrhnout na Houy nešťastí. Jednou se vybral kostelník na lodici podzemního jizra, když v tom se s ním ten přepělý sáski se sepsal. Najednou se před ním objevil sám čert se smlouvou v ruce. Aby se kostelník zachránil upsal svou duši. Doufal, že čert zapomene, ale před honcem smlouvy se objevil a připomněl, že brzy nadejde čas. Kostelník napadla myšlenka, aby ďábel splnil ještě jednu službu. Z hochonošivých šal musí přinést ohromný balvan, než zahohrá hohout.

Čert všechny zúškrtil, jen jednoho nenašel. Kostelník ho schoval doma v bukle. Čert nabral obrovský hámen, již byl nad úctolím, v tu chvíli kohout zahohral a čert sásku probal. Hodil ho na zem a se všem se vrátil do pekla.

Čertův hámen neboli Hrubenáč stojí u obce Houy dodnes.

